

DIVADELNÁ NITRA
ÚZEMIE ÉTOS/TERRITORY ETHOS
MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL / INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL

25-26-27-28-29-30
SEPTEMBER | 2020

TLAČOVÁ
SPRÁVA 6

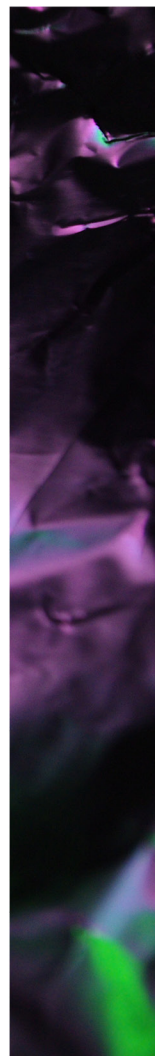
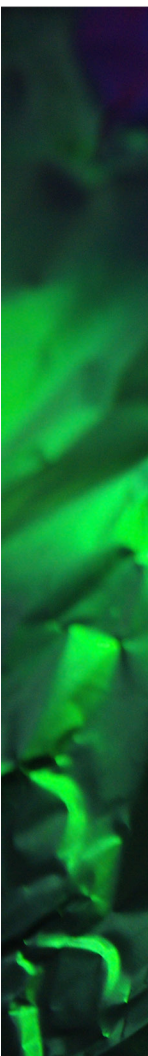
Asociácia Divadelná Nitra | Divadelná Nitra Association > Svätoplukovo nám. 4, 950 53 Nitra, Slovakia
Tel. + Fax: +421 37 6524 870 | Mobil: +421 903 55 44 75 | e-mail: nitrafest@nitrafest.sk | www.nitrafest.sk | IČO: 340 745 71 | DIČ: 20 21 20 60 33

Silné autorské výpovede o materstve, mužnosti, autizme aj mentálne znevýhodnených. Divadelná Nitra prinesie odvážne diela

Žijú medzi nami, ale často ich nevidíme. Medzi nimi a nami býva múr tabu a neznalosti. Náš prístup zvyčajne zmení až osobná skúsenosť. Medzinárodný festival Divadelná Nitra (25. – 30. 9. 2020) ponúkne priestor silným autorským dielam, ktoré otvorene rozprávajú príbehy ľudí a skupín vyčlenených zo spoločnosti a prenikajú tak za hradby vystavané okolo inakosti.

Umenie by malo byť dostupné pre všetkých a ktokoľvek by mal mať rovnakú príležitosť podieľať sa na jeho vytváraní. Taký je prístup banskobystričského Divadla z Pasáže, ktoré ako jediné slovenské profesionálne divadlo dlhodobo pracuje s mentálne znevýhodnenými hercami. Na 29. ročníku festivalu sa predstaví s inscenáciou **Norma**, ktorá vznikla z impulzu samotných členov súboru. Režisérka Monika Kováčová s nimi viedla rozhovory o tom, čo je v ich živote dôležité, čo by chceli dosiahnuť a ako by chceli byť vnímaní spoločnosťou. „Kolektívne dielo tak skúma hranice normatívnosti, ktoré určuje väčšinová spoločnosť, a provokuje diváka svojou nekompromisnou úprimnosťou. Norma inakosť sprítomňuje a zároveň s humorom rozrušuje hranice medzi ‚my‘ a ‚oni‘,“ približuje kurátorka slovenskej časti programu Martina Mašárová. **Herci Divadla z Pasáže divákovi dokazujú, ako veľmi sme si všetci podobní v potrebe spoločenského uznania a túžbe zaradiť sa do kolektívu.** „Diváci by mali prísť na naše predstavenie preto, že je to o našej norme. Tam človek nemôže byť uzavretý, ale môže sa sám slobodne rozhodovať o svojom živote,“ pozýva herec Ján Kinčeš.

O tom, že ak je niečo iné, ešte to nevyhnutne neznamená, že je to horšie alebo menej dôležité, hovorí nielen **Norma**, ale aj **Zimná cesta** Petra Mazalána. Ústrednou postavou je nepochopený tulák stratený v hmle vlastnej existencie. Prostredníctvom vysoko estetizovanej umeleckej formy inscenácia otvára témy, ktoré sú v divadle prítomné zriedka a okrajovo. **Hovorí o inakosti a zaoberá sa fenoménom neurodiverzity.** Mazalán ako operný spevák vo svojich dielach spravidla prepája operné inšpirácie s témami, ktoré ho osobne zaujímajú. V **Zimnej ceste** je to piesňový cyklus Franza Schuberta *Winterreise*, inšpirovaný poéziou Wilhelma Müllera, a rovnomenná hra Elfriede Jelinekovej. V oboch východiskových dielach nachádza autor paralelu s ťažko uchopiteľným vnútorným svetom autizmu, v ktorom momenty fascinácie a hlbokého zaujatia striedajú chvíle rozrušenia a

sociálnej izolácie. Výsledkom je netradičné multidruhovú scénické dielo, v ktorom sú väčšími než dej dôležité pôsobivosť a atmosféra. *„Cyklus Franza Schuberta interpretujem už niekoľko rokov, ale iba prednedávnom, keď sa nám v rodine narodil človek s poruchou autistického spektra, som ho interpretačne začal chápať úplne novým spôsobom. Zimná cesta je komorný piesňový koncert, ktorý sa v nejakom momente otáča do vnútorného sveta človeka. Pevne verím, že dokáže prispieť k povedomiu o autizme a že si začneme uvedomovať a všimnúť, kto všetko sa okolo nás nachádza, aj keď to často nie je rozpoznateľné,“* hovorí Peter Mazalán. Okrem Mazalánovej interpretácie Schubertových skladieb vyniká v inscenácii subtilne herectvo Annamárie Janekovej, realistický výkon Jany Olhovej, klavírna virtuoza Petra Pažického a vizuálna koncepcia Jána Ptačina.

Materstvo neidealizujú ani neromantizujú. Z anonymných diskusných fór či privátnych skúseností vyťahujú na svetlo témy ako popôrodná depresia, bolesti, laktačná psychóza či partnerské nedorozumenia.

Veronika Malgot, Lýdia Ondrušová a Laura Štorcelová z Divadla NUDE uvedú na festivale autorskú hru **L'úbim ťa a dávaj si pozor**, ktorou nadväzujú na dramaturgickú líniu zameranú na rôzne aspekty života ženy. Táto inscenácia, ktorá vznikla ako bytové divadlo, vychádza z autentických príbehov hereckých predstaviteľiek. *„V tomto prípade ide o materstvo, tému, ktorá v súčasnom verejnom diskurze nachádza ozvenu predovšetkým v snahách o legislatívne obmedzenie práva žien slobodne sa rozhodnúť, či a kedy budú matkami,“* približuje kurátorka Martina Mašlárová. Každý príbeh, s ktorým herečky predstúpia pred publikum, ponúkne iný druh umeleckej výpovede. *„Hoci by zrejme bolo zavádzajúce označiť inscenácie Divadla NUDE za feministické, zoskupenie sa ako jedno z mála na Slovensku vedome venuje ženám a ženským témam. Naopak, divácky zážitok, ktorý inscenácia sprostredkuje, rozhodne nie je určený iba údajne nežnejšiemu pohlaviu, skôr naopak,“* konštatuje Mašlárová. Festivalové predstavenia sa v Nitre uskutočnia na netradičnom mieste – vo funkcionalistickej vile manželov Kollmannovcov.

Homosexuál vo svete patriacom heterosexuálom, ktorý sa zaujímal o ľudí na okraji spoločnosti, či to boli černosi, gangstri, alebo stratené existencie z podsvetia. Dramatik a režisér Bernard-Marie Koltès sa venoval témam úzko spojeným s jeho životom. Vo svojom vrcholnom diele *V samote bavlíkových polí* ponúkol dialogický šerm medzi klientom a dílerom. A práve po ňom siahol slovenský režisér najmladšej generácie Martin Hodoň z platformy GAFFA a prepracoval ho na ambicióznú inscenáciu **V samote**. *„Pôvodne záhadný, mnohoznačný text sa stáva rozhovorom o túžbe a moci, o závislosti od potreby dominovať aj pokúšať, no rovnako byť niekým vlastnený a pokúšaný. Inscenácia V samote v mnohom pripomína aj dialóg Mefistofela a Fausta, len tu vôbec nie je jasné, kto je démonom a kto tým, čo prahne,“* hovorí kurátor slovenskej časti programu Milo Juráni. Filozofický traktát o mužoch, ktorí skúmajú možnú hĺbku svojho intímneho vzťahu, zasiahne diváka intelektuálne aj emocionálne. Minimalistické dielo na hranici

súčasného tanca a fyzického divadla precízne pracuje s napätím a intenzitou a ponúka strhujúci herecký duet Marka Kristiána Hochmana a Františka Maňáka.

Dvadsiaty deviaty ročník Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra sa bude konať v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre, Divadla Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene, Synagógy, Vily K a na Svätoplukovom námestí.

Vstupenky na predstavenia si záujemcovia môžu zakúpiť online prostredníctvom predajne siete GoOut a od 7. 9. 2020 aj v pokladnici festivalu (hlavný vchod Divadla Andreja Bagara v Nitre) v čase od 15.00 do 17.00. Vzhľadom na zvýšenú bezpečnostnú pozornosť odporúčajú organizátori vstupenky zakúpiť online.

Asociácia Divadelná Nitra zabezpečí dodržiavanie všetkých hygienických a protiepidemických opatrení počas konania Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2020 v súlade s aktuálne platnými predpismi Úradu verejného zdravotníctva SR a Divadla Andreja Bagara v Nitre. Viac informácií o opatreniach na www.nitrafest.sk.

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

u. fond na podporu umenia
Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov

Hlavní mediální partneři

: RÁDIO DEVÍN
: RÁDIO_FM

Mediální partneři

Partneři

TEREZE